

De pepernotenparaplu

Dit is de gratis toneelversie van *De pepernotenparaplu*, die ook als prentenboek verkrijgbaar is bij **Eduforce**. De toneelversie is een voorproefje op de bundel *De krokomingo en andere verhalen*. In die bundel vindt u nog tien verhalen voor toneellezen in groepen. Ook bedacht en gemaakt door **Jules Plus**.

Rollen: Meneer Maurits
 Bakker Zoethout en zijn vrouw
 Madam Parelmoer en haar
 chauffeur Pablo
 Meester Ben en 3 leerlingen
 Monica Mes
 Zwarte Piet

Verteller

Nodig: Tekening of foto van rode kater
 Paraplu met pepernoten
 Brief

Liedje: Zwarte Piet ging uit fietsen

- 1** Lees het verhaal en kijk welke rol je leuk lijkt.
- 2** Verdeel met elkaar de rollen.
- 3** Kijk welke spullen nodig zijn en spreek af wie daarvoor zorgt.
- 4** Oefen je eigen rol en bedenk hoe je leest, bijvoorbeeld: hard of zacht, snel of langzaam, blij of boos. Oefen ook met moeilijke woorden of lastige zinnen.
- 5** Oefen het verhaal met zijn allen.
- 6** En dan: voor publiek!

Een uitgebreide docentenhandleiding staat op de laatste pagina's.

De pepernoten- paraplu

Verteller: *Het is zomer. Het is stil op straat. Het is nog stiller in de winkel van meneer Maurits. Misschien is de parapluwinkel van meneer Maurits wel het stilste plekje in de stad. De rode kater Tobias ligt te slapen in de zon.*

Mijnheer Maurits: Wat heb ik toch een prachtige paraplu's! Ha, dag mevrouw!

Verteller: *Tring! Daar gaat de winkelbel! Mevrouw Zoethout komt binnen, de vrouw van bakker Zoethout.*

Mevrouw Zoethout: Ik zoek een paraplu voor mijn man. Allebei een eigen paraplu is handig als je op reis gaat.

Mijnheer Maurits: Hier heb ik echt iets voor een bakker, een pepernotenparaplu.

Mevrouw Zoethout: Geweldig, wat zal hij die mooi vinden!

Mijnheer Maurits: Ruilen mag nog de hele zomer, want ik ga ook op vakantie.

Mevrouw Zoethout: Ruilen? Nee hoor, deze paraplu ziet u niet meer terug.

Verteller: *Een paar dagen later... Tring! Weer mevrouw Zoethout!*

Mevrouw Zoethout: Wij komen de pepernotenparaplu ruilen.

Mijnheer Maurits: O, bevalt hij niet?

Bakker Zoethout: U hebt het leuk bedacht: pepernoten voor een bakker. Maar pepernoten horen vooral bij Sinterklaas. En daar wil ik niet aan denken. Niet in de zomer. En helemaal niet op vakantie. Want met Sinterklaas heb ik het vreselijk druk.

Figuren maken van chocolade en marsepein. Speculaas bakken en pepernoten... Van vroeg tot laat ben ik aan het werk. Met plezier, dat wel. Maar wat ben ik moe als het eindelijk sinterklaasavond is. Vorig jaar ben ik bij mijn cadeautjes zelfs in slaap gevallen. Daarom wil ik na 5 december Sinterklaas een poosje vergeten. Dan wil ik geen pepernoten meer zien. Ook niet op een paraplu.

Mijnheer Maurits: Ik begrijp het. Zoekt u maar een nieuwe uit.

Bakker Zoethout: Dan kies ik die mooie blauwe paraplu.
Blauw als de zee. Blauw als de lucht.
Dat past bij de vakantie.

Verteller: *Tring! Daar komt Pablo, de chauffeur van Madam Parelmoer.*

Chauffeur Pablo: Goedemiddag. Ik zoek een paraplu voor Madam Parelmoer. Hij moet goed opvallen, heeft ze gezegd.
Dus eh, doet u maar die pepernotenparaplu.

Verteller: Een paar dagen later... *Tring!* Nu is het Madam Parelmoer zelf!

Mijnheer Maurits: Dag Madam Parelmoer, komt u binnen!

Madam Parelmoer: Ik kom de pepernotenparaplu ruilen. Kijk, die Pablo is een goede chauffeur. En paraplu's uitzoeken kon hij altijd als de beste. Maar wat hij nu heeft meegebracht...

Een paar keer per jaar neem ik een nieuwe paraplu. Nooit een gewone. Altijd een waar de mensen naar blijven staan kijken. Dan zie ik ze denken: wie loopt daar onder die paraplu? Daar hou ik van.

Dat ze naar me kijken en denken: ken ik die ergens van? Van de televisie of zo? Maar onder die bespottelijke pepernotenparaplu wil ik niet lopen. Want aan wie denken de mensen dan? Precies, aan Sinterklaas! En ik hou helemaal niet van mensen die meer opvallen dan ik. Die wel op de televisie komen en ik niet. Dus weg met dat ding!

Mijnheer Maurits: Ik begrijp het. Zoekt u maar een nieuwe uit.

Madam Parelmoer: Dag poes, wat lig jij daar lekker, he, prrr prrr.

Madam Parelmoer: Maar wat zie ik daar! O la la, wat een kleuren! Nou nog een beetje regen graag.

Mijnheer Maurits:

(TEGEN HET PUBLIEK): Wat is het toch een raar mens. Ze gaat met de auto omdat het droog is. Maar liever zou ze nu in de regen lopen.

Verteller: *Tring! Ha kijk, dat zijn leerlingen van meester Ben.*

Kind 1: Dag meneer Maurits. We komen een paraplu uitzoeken voor meester Ben, want die is morgen jarig. Maar welke moeten we doen? U hebt er zoveel!

Mijnheer Maurits:

(MET PARAPLU) Wat vinden jullie van deze? Met pepernoten erop!

Kind 2: Ja, die! Die vindt meester Ben vast heel mooi. Want hij houdt wel van iets lekkers.

Mijnheer Maurits: Jullie meester mag de paraplu binnen een week ruilen.

Kind 3: Ruilen? Vast niet! We weten zeker dat meester Ben heel blij is met de pepernotenparaplu.

Verteller: *De volgende dag... Tring! Meester Ben!*

Mijnheer Maurits:

(TEGEN HET PUBLIEK): Komt die paraplu nu weer terug?

Meester Ben:

(TEGEN DE KINDEREN): Kijken jullie maar vast of je een mooie paraplu voor mij kunt vinden.

Meester Ben:

(TEGEN MENEER MAURITS): Natuurlijk was het een grote verrassing: een nieuwe paraplu van de klas. Prachtig met al die pepernoten. Maar toch ga ik hem ruilen.

Ik heb het de kinderen eerlijk verteld: ik krijg steeds zin in iets lekkers onder die paraplu. Ik gebruik hem al drie dagen, want het blijft maar regenen.

En als ik dan naar boven kijk en ik zie die heerlijke pepernoten.

En ik zie ze dan ook liggen bij bakker Zoethout...

Heel af en toe een klein beetje snoepen, dat mag. Dat heeft de dokter gezegd. Maar dat is juist moeilijk. Vooral in deze tijd.

Volgende week komt Sinterklaas weer in het land.

Ik probeer niet te denken aan al het lekkers dat dan in de winkels ligt.
Maar door die paraplu denk ik er juist wel aan.
En daarom...
Gelukkig begrijpt de klas het.

Mijnheer Maurits: Ik begrijp het. Zoekt u maar een nieuwe uit.

Meester Ben:

(KIJKT ROND): Dit wordt hem. Geel met pennen en potloden.

Kind 1: Maar nu denk je steeds aan je werk.

Kind 2: En dus ook aan ons.

Meester Ben: Precies. Ik heb 'm immers ook van jullie gekregen.

Mijnheer Maurits: Het lijkt wel alsof niemand de pepernotenparaplu wil hebben!

Verteller: *Tring! Monica Mes komt binnen, van de televisie.*

Monica: Dat is 'm. Ik zag hem staan door de etalageruit. Precies wat ik zoek. Perfect!

Mijnheer Maurits: Ha, ik ken u. U bent Monica Mes van de televisie.

Monica:

Over een paar dagen praat ik met Sinterklaas op de televisie. Als hij weer in ons land komt. Dan regent het vast, net als vorig jaar. Die paraplu van toen vond ik waardeloos. Maar deze... Ik zie mij al staan met Sinterklaas onder al die pepernoten!

Verteller: *Vlak voor Sinterklaas... Tring! Weer Monica!*

Monica:

Ik zag mij al staan met Sinterklaas onder de pepernotenparaplu.
Maar het feest gaat niet door. Nee, ik bedoel, hij komt wel.
Gelukkig wel. En ik ga ook wel met hem praten.
Maar niet onder de pepernotenparaplu.
De mensen van de televisie vinden dat dat niet kan.
Die paraplu valt te veel op, zeggen ze. Dan kijkt niemand meer naar de Sint.
En dat is niet de bedoeling. Ik vind dat ze overdrijven.
Ik denk dat Sinterklaas dit een heel mooie paraplu vindt.
Nou moet ik hem ruilen. Voor net zo'n saaie paraplu als vorig jaar.
Daar baal ik ontzettend van.

Mijnheer Maurits: Wat is er nou mooier dan Sinterklaas onder de pepernotenparaplu!

Monica: Niks, helemaal niks. Maar ik mag deze paraplu echt niet gebruiken.
Dus moet ik 'm wel ruilen.

Mijnheer Maurits: Vooruit dan maar.

Monica: Ik kies deze paraplu. Lichtgrijs. Alleen maar lichtgrijs.

Mijnheer Maurits: U moet wel bijbetalen. Deze is duurder.

Monica: Daar begrijp ik niets van. Is zo'n doodgewone paraplu duurder dan de pepernotenparaplu? Maar goed, ik betaal wel bij.

Verteller: *Even later... Tring! Kijk nou! Zwarte Piet!*

Mijnheer Maurits: Maar...

Zwarte Piet: De paraplu van Sinterklaas kapot is kapot gewaaid. En toen gaf een juffrouw van de

televisie haar paraplu aan Sinterklaas. Maar dat was zo'n saaie paraplu!
En nu willen we met alle Pieten Sinterklaas een nieuwe paraplu geven.
Morgen op zijn verjaardag. Een mooie paraplu die goed bij Sinterklaas past.
Hebt u een paraplu met stoomboten?
Of met chocoladeletters, of...

Mijnheer Maurits: Nee, nee, maar ik heb wel een hele mooie met pepernoten.

Zwarte Piet: O, maar die is prachtig! Die neem ik.

>-----<(Liedje: Zwarte Piet ging uit fietsen)<-----<

Verteller: *De volgende dag... Tring!
Wie komt daar binnen?*

Zwarte Piet: Niet schrikken! Ik ben een
verklede Zwarte Piet. Ik heb
hier gisteren een paraplu
voor Sinterklaas gekocht.

Mijnheer Maurits: Wat, wil nu zelfs Sinterklaas de pepernotenparaplu ruilen?

Zwarte Piet: Hier is een brief voor u, van Sinterklaas. Omdat hij zo blij is met de paraplu.

Mijnheer Maurits: O, dankuwel , ik maak hem meteen open.

Zwarte Piet: U mag niet vertellen wat erin staat. Ook niet aan mij. Maar Sinterklaas wil wel weten of u het doet of niet.

Mijnheer Maurits: Goed, goed, ik zal aan niemand vertellen wat Sinterklaas mij heeft geschreven. Mag ik dan nu eindelijk die brief eens lezen? Wat een geheimzinnig gedoe!

Mijnheer Maurits:

(LEEST DE BRIEF EN LACHT): Het komt voor elkaar. Ik vind het een prachtig plan. Zeg dat maar tegen Sinterklaas.

Mijnheer Maurits:

(LAAT DE TEKENING ZIEN): Weten jullie wat Sint wil? Kijk maar! Voor alle pieten een pepernotenparaplu!

Colofon

Een product van Jules Plus:

Tekst oorspronkelijk boek: Henk Schaaf

Bewerking tot toneelleesversie: Anita Middel

Illustraties: Anjo Mutsaars

Grafisch ontwerp: Dieuwier de Lange

Uitgave: Eduforce

© 2013 Jules Plus

Toneellezen Handleiding voor de docent

Doet u aan schoolbreed lezen met extra aandacht voor kinderen met leesproblemen? Dan is *De krokomingo en andere verhalen* iets voor u: een bundel met toneelverhalen voor groepen van 10-20 kinderen.

Toneellezen, leuk!

Toneellezen is een leuke vorm van samenlezen. De lezers kruipen in de rol van een personage en lezen de teksten hardop voor. Ze voeren eigenlijk samen een toneelstukje op, maar dan met de tekst in de hand.

Groep 5 t/m 7

De verhalen zijn geschikt voor groep 5 tot en met 7. Ze zijn technisch eenvoudig en inhoudelijk uitdagend, zeker als de kinderen hun rol met vuur willen vervullen. De verhalen zijn met groot succes uitprobeerde op centra voor dyslexie bij ONL (Onderwijszorg Nederland).

In en buiten de les

Toneellezen kan altijd ingezet worden, bij de leesles als variant op het Ralfi-lezen voor zwakke lezers of dyslectische lezers, maar ook als leuke werkvorm tussendoor ter ontspanning.

Daarnaast is het een succesvolle en snel inzetbare interactieve werkvorm ter afsluiting voor de vakantie of bij een feestelijke gelegenheid. Ook is het alvast een mooie voorbereiding op de musical in groep 8.

Bewezen effect

De resultaten van het onderzoek *Mag ik meedoen? Theaterlezen voor leerlingen met leesproblemen* (Hanneke Stapel-Vleems, Zwolle 2010) tonen aan dat oefenen met de leesvorm toneellezen, geïntegreerd met de didactische principes van Ralfi, een positief effect heeft op het technisch leesniveau, de fluency en de leesmotivatie van leerlingen met leesproblemen.

Werkwijze

De kinderen kiezen samen een verhaal. Ieder kind leest de tekst en kijkt welke rol hem of haar leuk lijkt. Met elkaar verdelen ze de rollen en bepalen ze welke spullen ze willen gebruiken (kleding, decor, attributen, geluiden, liedjes) en wie daarvoor zorgt. Daarna lezen ze in twee- of drietalen hun eigen tekst een aantal keren hardop en helpen ze elkaar met de

melodie (hoog en laag), de dynamiek (hard en zacht), het tempo (snel en langzaam en gebruik van pauzes), de gezichtsexpressie en de lichaamshouding. Hierbij kunnen ze eventueel opnames maken en met elkaar kijken wat er nog verbeterd kan worden. Dan zijn ze klaar voor een generale repetitie met zijn allen en natuurlijk de opvoering voor publiek. Succes verzekerd! Als het gaat om een feestelijke gebeurtenis, is het ook leuk om iets uit te delen, zoals zonnebrillen bij De krokomingo, chocolademelk bij De schaats-tocht, piratensjaals bij Piraten in het koor, bloemen bij Fleurige actie, strandballen of ijsjes bij De strandbal, en pepernoten bij De pepernotenparaplu.

Liedjes

Bij de meeste verhalen worden bijpassende liedjes genoemd. De liedjes zijn te vinden op www.eigenwijsdigitaal.nl en kunnen tijdens het toneellezen op het digibord afgespeeld worden. De verhalen zijn echter ook goed op te voeren zonder de liedjes.

Het boek bestellen

In het eerste kwartaal van 2014 komt het boek *De krokomingo en andere verhalen* uit. Op deze sites vindt u meer informatie:

www.eduforce.nl

www.julesplus.nl

